TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2016. gada 20. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Rūpnieciskais un komercīpašums — Autortiesības un blakustiesības — Direktīva 93/98/EEK — 10. panta 2. punkts — Aizsardzības termiņš — Aizsardzības neatjaunošana Bernes konvencijas ietekmē

Lieta C-169/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Benelux Gerechtshof* (Beniluksa tiesa) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 27. martā un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 13. aprīlī, tiesvedībā

Montis Design BV

pret

Goossens Meubelen BV .

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], tiesneši M. Vilars [*M. Vilaras*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents), M. Safjans [*M. Safjan*] un D. Švābi [*D. Šváby*],

ģenerāladvokāts M. Kamposs Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 10. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Montis Design BV* vārdā – *F. Berndsen* un *C. Van Vlockhoven*, *advocaten*,

— *Goossens Meubelen BV* vārdā – *M. Scheltema*, *S. Kingma* un *P. Lodestijn*, *advocaten*,

— Portugāles valdības vārdā – *L. Inez Fernandes* un *T. Rendas*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *P. Loewenthal* un *J. Samnadda*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2016. gada 31. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 1993. gada 29. oktobra Direktīvas 93/98/EK par autortiesību un dažu blakustiesību aizsardzības termiņu saskaņošanu (OV 1993, L 290, 9. lpp.) 10. panta 2. punktu un 13. panta 1. punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Montis Design BV* (turpmāk tekstā – "*Montis*") un *Goossens Meubelen BV* (turpmāk tekstā – "*Goossens*") par autortiesību, kas *Montis* ir uz krēslu dizainparaugiem "Charly" un "Chaplin", iespējamu pārkāpumu no *Goossens* puses.

Tiesiskais regulējums

Starptautiskās tiesības

Bernes konvencija

3 Bernes konvencijas par literāro un mākslas darbu aizsardzību (Parīzes 1971. gada 24. jūlija akts), redakcijā, kas izriet no 1979. gada 28. jūlija grozījumiem (turpmāk tekstā – "Bernes konvencija"), 5. panta 2. punktā ir noteikts:

"Šo tiesību izmantošana un īstenošana nav atkarīga no jebkādām formalitātēm, šī izmantošana un īstenošana nav atkarīga arī no tā, vai valstī, kurā radīts darbs, ir noteikta aizsardzība. Tādējādi, izņemot šajā konvencijā paredzētos noteikumus, aizsardzības apjomu, tāpat kā aizsardzības līdzekļus, kas tiek nodrošināti autoram, lai aizsargātu viņa tiesības, regulē tikai tās valsts likumdošanas akti, kurā aizsardzība tiek pieprasīta."

PTO un *TRIPS* līgums

4 Līgums par ar tirdzniecību saistītām intelektuālā īpašuma tiesībām (turpmāk tekstā – "*TRIPS* līgums") tika parakstīts 1994. gada 15. aprīlī Marakešā. Šis nolīgums, kas ir 1. C pielikums Līgumam par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu (turpmāk tekstā – "PTO līgums"), tika apstiprināts ar Padomes 1994. gada 22. decembra Lēmumu 94/800/EK par daudzpusējo sarunu Urugvajas kārtā (no 1986. līdz 1994. gadam) panākto nolīgumu slēgšanu Eiropas Kopienas vārdā jautājumos, kas ir tās kompetencē (OV 1994, L 336, 1. lpp.).

5 PTO līgums un *TRIPS* līgums stājās spēkā 1995. gada 1. janvārī. Tomēr atbilstoši *TRIPS* līguma 65. panta 1. punktam Pasaules tirdzniecības organizācijas (PTO) dalībvalstīm nebija obligāti jāpiemēro šī līguma nosacījumi pirms vispārējā viena gada termiņa izbeigšanās pēc PTO līguma stāšanās spēkā, proti, pirms 1996. gada 1. janvāra.

6 *TRIPS* līguma 9. panta 1. punktā ir noteikts:

"[PTO] dalībvalstis ievēro Bernes konvencijas (1971) 1.–21. panta un tās pielikuma prasības [..]".

Savienības tiesības

Direktīva 93/98

7 Direktīvas 93/98 preambulas 27. apsvērumā bija noteikts:

"tā kā iegūtu tiesību un likumīgi pamatotu cerību ievērošana pieder pie Kopienas juridiskās kārtības; tā kā dalībvalstis, saskaņā ar šo direktīvu atjaunojot autortiesības un blakustiesības, cita starpā var paredzēt to, ka noteiktos apstākļos nepiedzen maksājumus no personām, kas labticīgi izmantojušas attiecīgus darbus laikā, kad šādi darbi bijuši sabiedrības īpašums".

8 Šīs direktīvas 1. panta 1. punktā bija noteikts:

"Literāru darbu vai mākslas darbu autortiesības saskaņā ar Bernes konvencijas 2. pantu ir spēkā autora mūžu un 70 gadus pēc viņa nāves, neatkarīgi no tā, kad darbs ir likumīgi darīts pieejams sabiedrībai."

9 Minētās direktīvas 10. panta 2. un 3. punktā bija noteikts:

"2. Aizsardzības termiņi, kas paredzēti šajā direktīvā, attiecas uz visiem darbiem un tiesību objektiem, ko 13. panta 1. punktā minētajā dienā aizsargā vismaz viena dalībvalsts saskaņā ar attiecīgās valsts noteikumiem par autortiesībām vai blakustiesībām vai kas atbilst aizsardzības kritērijiem saskaņā ar Direktīvu 92/100/EEK.

3. Šī direktīva neskar nevienu izmantošanas gadījumu, kas noticis līdz 13. panta 1. punktā minētajai dienai. Dalībvalstis pieņem vajadzīgos noteikumus, lai it īpaši aizsargātu trešo personu iegūtās tiesības."

10 Šīs pašas direktīvas 13. panta 1. punktā bija paredzēts:

"Dalībvalstis līdz 1995. gada 1. jūlijam ievieš normatīvos un administratīvos aktus, kam jāsaskan ar šīs direktīvas 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. un 11. pantu."

Direktīva 92/100/EEK

11 Padomes 1992. gada 19. novembra Direktīvas 92/100/EEK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām, kas attiecas uz autortiesībām intelektuālā īpašuma jomā (OV 1992, L 346, 61. lpp.), 2. panta 3. punktā bija noteikts:

"Šī direktīva neskar nomas tiesības un patapinājuma tiesības attiecībā uz celtnēm un lietišķās mākslas priekšmetiem."

Beniluksa tiesības

12 Beniluksa Vienotais dizainparaugu likums, kas tika noformulēts ar 1966. gada 25. oktobra konvenciju (*Tractatenblad 1966*, Nr. 292, 3. lpp.; turpmāk tekstā – "Vienotais likums"), stājās spēkā 1975. gada 1. janvārī. Saskaņā ar šā likuma 12. pantu dizainparauga reģistrācija ir spēkā piecus gadus no pieteikuma iesniegšanas dienas.

13 Vienotā likuma 21. pantā bija paredzēts:

"1. Dizainparaugs ar izcilām mākslinieciskām iezīmēm var tikt aizsargāts gan ar šo likumu, gan ar likumiem par autortiesībām, ja ir izpildīti to visu piemērošanas nosacījumi.

[..]

3. Dizainparauga ar izcilām mākslinieciskām iezīmēm reģistrācijas svītrošana no reģistra vai ekskluzīvo tiesību, kas izriet no minētās reģistrācijas, beigšanās izraisa arī vienlaicīgu autortiesību uz dizainparaugu beigšanos, ja tiesības pieder tam pašam īpašniekam; tomēr tās nebeidzas, ja dizainparauga īpašnieks saskaņā ar 24. pantu iesniedz īpašu deklarāciju par savu autortiesību saglabāšanu."

14 Šā likuma 24. panta 1. un 2. punktā bija noteikts:

"1. 21. pant[a 3. punktā] norādīta deklarācija ir iesniedzama formās un veicot maksājumu, kas noteikti īstenošanas noteikumos, iepriekšējā gadā pirms ekskluzīvo tiesību uz dizainparaugu beigšanās [..]

2. Deklarāciju reģistrē un reģistrāciju publicē."

15 Motīvu izklāstā par konvenciju un Beniluksa Vienoto dizainparaugu likumu ir noteikts:

"21. pants

[..] [3. punkta] mērķis ir saskaņot sabiedriskās kārtības prasības ar iespēju apvienot šīs abas aizsardzības. Tādēļ ir vēlams, lai reģistrs sniedz pēc iespējas pilnīgāku ieskatu par aizsargātajiem dizainparaugiem.

Šādā nolūkā [šajā punktā] ir paredzēts pienākums autoram, kurš ir uzskatījis par derīgu aizsargāties, iesniedzot dizainparaugu, veikt īpašu deklarāciju parasti, pirms beidzas tiesības uz dizainparaugu. Lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību, šķita būtiski visai ievērojami sodīt par šādu nedeklarēšanu; nedeklarētas autortiesības beidzas tajā pašā laikā, kad tiesības uz dizainparaugu, ar kurām tās bija kumulatīvas [..]

24. pants

Parasti deklarācija būs veicama, pirms ir beigušās tiesības uz dizainparaugu.

[..]"

16 Protokola par grozījumiem Beniluksa Vienotajā dizainparaugu likumā, kas pieņemts Briselē 2002. gada 20. jūnijā un stājies spēkā 2003. gada 1. decembrī, U punktā ir noteikts:

"II nodaļā "Dizainparaugi ar ievērojamu mākslinieciskō vērtību" izdara šādus grozījumus:

[..]

2. 21. un 24. pants tiek atcelti.

[..]"

17 Beniluksa valstu valdību kopējā komentārā par 2002. gada 20. jūnija protokolu, ar kuru tika grozīts Beniluksa Vienotais dizainparaugu likums, ir noteikts:

"21. pant[a 3. punkts] un tā papildinājums 24. pants vienmēr ir tikuši būtiski kritizēti. Atbilstoši šiem pantiem subjektam, kuram vienlaicīgi ir tiesības uz dizainparaugu un autortiesības uz produktu, ja tas vēlas saglabāt autortiesības pēc tiesību uz dizainparaugu atcelšanas vai beigšanās, ir jāveic deklarācija par tiesību saglabāšanu šādā nolūkā, kas ir jāreģistrē Beniluksa reģistrā. Šis pants tika savulaik ievietots [Vienotajā likumā], jo publikācija par tiesībām, attiecībā uz kurām tiek prasīta aizsardzība, bija viens no [Vienotā likuma] pamatprincipiem. Starplaikā *Hoge Raad* [*der Nederlanden*] apstiprināja, ka tas

neatbilst Bernes konvencijas 5. panta 2. punktam, kurā ir noteikts, ka autortiesību baudīšana un īstenošana nav pakārtota formalitātēm attiecībā uz darbiem, uz kuriem autortiesības ir aizsargātas atbilstoši Konvencijai (*HR*, 2000. gada 26. maijs, *RvdW 2000*, 141). Arī *TRIPS* līguma 9. pantā līgumslēdzējām valstīm ir noteikts pienākums ievērot šo Bernes konvencijas pantu. Iepriekš minētais pamatoja 21. panta [3. punkta] un 24. panta atcelšanu."

Nīderlandes tiesības

18 Direktīva 93/98 Nīderlandes tiesībās tika transponēta ar 1995. gada 21. decembra *Wet tot wijziging van de Auteurswet 1912 en de Wet op de naburige rechten* (Likums par grozījumiem 1912. gada Autortiesību likumā un Blakustiesību likumā, *Stb*. 1995, Nr. 652). Šis likums stājās spēkā 1995. gada 29. decembrī.

19 Pēc grozījumiem, kas ieviesti ar šo likumu, 1912. gada 23. septembra Autortiesību likuma (*Auteurswet*) 51. panta 1. punkts ir šāds:

"Šajā likumā paredzētie aizsardzības termiņi no šā panta stāšanās spēkā ir piemērojami darbiem, kuri 1995. gada 1. jūlijā ir aizsargāti ar valsts likumu par autortiesībām vismaz vienā Eiropas Savienības dalībvalstī vai 1992. gada 2. maija Eiropas Ekonomikas zonas līguma dalībvalstī."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

20 *Montis* izstrādā un ražo mēbeles.

21 1983. gadā *Gerard van den Berg*, *Montis* bijušais direktors un vairākuma akcionārs, izstrādāja atpūtas krēslu "Charly" un krēslu "Chaplin". Šis atpūtas krēsls un šis krēsls ir dažāda izmēra, tomēr tiem ir līdzīga forma. 1988. gada 19. aprīlī tika iesniegts starptautisks pieteikums par dizainparaugu atpūtas krēslam "Charly" un krēslam "Chaplin", norādot, ka *Montis* ir dizainparauga tiesību īpašnieks un *G. van den Berg* – autors. Šis pieteikums tika reģistrēts 1988. gada 12. jūlijā.

22 1990. gada laikā *G. van den Berg* nodeva savas autortiesības uz šiem krēsliem *Montis*.

23 Šo dizainparaugu reģistrācijas laikā *Montis* neiesniedza Vienotā likuma 21. panta 3. punktā noteikto (tiesību) saglabāšanas deklarāciju. Tādēļ gan šai sabiedrībai piederošās dizainparaugu tiesības, gan autortiesības uz attiecīgajiem krēsliem beidzās 1993. gada 18. aprīlī.

24 2008. gadā *Montis* cēla prasību pēc būtības *rechtbank 's-Hertogenbosch* (Hertogenboshas tiesa, Nīderlande) pret *Goossens*, pamatojot ar to, ka šī sabiedrība esot laidusi tirdzniecībā savos veikalos krēsla modeli "Beat", ar ko pārkāpjot tās autortiesības uz krēsliem "Charly" un "Chaplin". Aizstāvībai *Goossens* norādīja, ka, tā kā netika iesniegta (tiesību) saglabāšanas deklarācija, šīs autortiesības ir beigušās. Atbildot uz šo argumentu, *Montis* galvenokārt apgalvoja, ka tās autortiesības ir jāuzskata par atjaunotām tādēļ, ka 2003. gada 1. decembrī tika atcelts Vienotā likuma 21. panta 3. punkts, jo šai atcelšanai, tāsprāt, esot atpakaļejošs spēks. Pakārtoti *Montis* ir norādījusi, ka tās tiesības ir jāuzskata par atjaunotām arī pēc Direktīvas 93/98 pieņemšanas.

25 Daļēji zaudējusi pirmajā instancē un apelācijas instancē, *Montis* iesniedza kasācijas sūdzību *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa).

26 Tiesvedībā *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) noraidīja *Montis* piesaukto argumentu, ka uz vienu no krēslu dizainparaugiem vēl 1995. gada 1. jūlijā attiecās aizsardzība dalībvalstī, kas nav Nīderlandes Karaliste, jo šis arguments tika iesniegts novēloti.

27 Tā kā šai tiesai bija šaubas par sekām, kādas ir Vienotā likuma 21. panta 3. punkta un 24. panta atcelšanai autortiesībām, kuras pirms tam beigušās deklarācijas par (tiesību) saglabāšanu neiesniegšanas dēļ, tā ar 2013. gada 13. decembra nolēmumu vērsās *Benelux Gerechtshof* (Beniluksa tiesa).

28 *Benelux Gerechtshof* (Beniluksa tiesa) uzskata, ka *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) šaubas var pastāvēt tikai tad, ja katrā ziņā Direktīva 93/98 neiestājas pret valsts tiesisku regulējumu, kas paredz, ka, ja autortiesību ir beigušās pirms Vienotā likuma 21. panta 3. punkta atcelšanas, šāda izbeigšanās ir jāuzskata par galīgu.

29 Šādos apstākļos *Benelux Gerechtshof* (Beniluksa tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Direktīvas 93/98 10. pantā norādītais aizsardzības termiņš, aplūkojot to kopsakarā ar 13. panta 1. punktu, ir piemērojams autortiesībām, kuras sākotnēji tika aizsargātas ar valsts autortiesību tiesisko regulējumu, bet formālas prasības laicīgas neizpildes dēļ, konkrētāk, laicīgi neiesniedzot tiesību saglabāšanas deklarāciju, kā paredzēts Vienotā likuma [..] 21. panta 3. punktā, pirms 1995. gada 1. jūlija beidzās?

2) Gadījumā, ja uz pirmo jautājumu tiek atbildēts apstiprinoši:

vai Direktīva 93/98 ir jāinterpretē tādējādi, ka tā nepieļauj valsts tiesību normu, kas nosaka, ka autortiesības uz lietišķās mākslas darbu, kas beidzās pirms 1995. gada 1. jūlija formālas prasības neizpildes dēļ, ir jāuzskata par tādām, kas ir pilnībā beigušās?

3) Ja atbilde uz otro jautājumu ir apstiprinoša:

ja atbilstoši valsts tiesiskajam regulējumam attiecīgās autortiesības ir jāuzskata par kādā brīdī atjaunojamām vai atjaunotām, no kura brīža tas tā ir?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo un otro jautājumu

30 Ar pirmo un otro jautājumu, kuri jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, pirmkārt, vai Direktīvas 93/98 10. panta 2. punkts, aplūkojot to kopsakarā ar tās 13. panta 1. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā direktīvā paredzētais aizsardzības termiņš ir piemērojams autortiesībām, kuras sākotnēji tika aizsargātas ar valsts autortiesību tiesisko regulējumu, bet kuras beidzās pirms 1995. gada 1. jūlija. Otrkārt, tā būtībā jautā, vai Direktīva 93/98 nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, ar kuru sākotnēji tika piešķirta darba autortiesību aizsardzība, kā tas ir pamatlietā, bet kas pēc tam galīgi izbeidza šīs tiesības tādēļ, ka netika izpildīta formas prasība.

31 Vispirms ir jāatgādina, ka Direktīvas 93/98 10. panta 2. punktā ir paredzēts, ka aizsardzības termiņi, kas paredzēti šajā direktīvā, attiecas uz visiem darbiem un tiesību objektiem, ko 13. panta 1. punktā minētajā dienā aizsargā vismaz viena dalībvalsts saskaņā ar attiecīgās valsts noteikumiem par autortiesībām vai blakustiesībām vai kas atbilst aizsardzības kritērijiem saskaņā ar Direktīvu 92/100.

32 Attiecībā uz pirmo nosacījumu no Tiesai pieejamajiem lietas materiāliem izriet, kā to secinājumu 63. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, ka, pirmkārt, darbi, par kuriem ir pamatlieta, sākotnēji tika aizsargāti dalībvalstī, kurā tiek prasīta aizsardzība, tomēr šī aizsardzība pēc tam beidzās pirms 1995. gada 1. jūlija un, otrkārt, ka ir jāuzskata, ka šajā datumā šie darbi netika aizsargāti nevienā citā dalībvalstī.

33 Tomēr iesniedzējtiesas pirmais uzdotais jautājums liek domāt, ka atsevišķos gadījumos šā pirmā nosacījuma īstenošana varētu atjaunot tiesības, kas ir izbeigtas ar attiecīgo dalībvalsts tiesisko regulējumu pirms Direktīvas 93/98 13. panta 1. punktā paredzētā datuma un kas netiek aizsargātas kādas citas dalībvalsts teritorijā, jo šis pieņēmums paredz, ka šajā direktīvā paredzētie aizsardzības termiņi ir piemērojami darbiem, kuru autortiesību aizsardzība tiktu tādējādi atjaunota stāvoklī, kas bija pirms šīs izbeigšanās.

34 Šajā ziņā ir tomēr jānorāda, ka tas, ka Direktīvas 93/98 10. panta 2. punktā ir izmantota tagadnes forma, nosakot abus alternatīvos nosacījumus šajā direktīvā paredzēto aizsardzības termiņu piemērošanā, parāda, ka likumdevējs vēlas, lai tiesiskās sekas izrietētu no situācijas, kas pastāv tieši 1995. gada 1. jūlijā, nevis pirms vai pēc šā datuma.

35 Tādēļ, ja autortiesības ir beigušās, piemērojot konkrēto valsts tiesisko regulējumu, pirms Direktīvas 93/98 13. panta 1. punktā paredzētā datuma, šajā datumā šīs tiesības netiek vairs aizsargātas atbilstoši Direktīvas 93/98 10. panta 2. punktam, jo pēdējā minētajā paredzētais aizsardzības termiņš nav piemērojams attiecīgajam darbam.

36 Šis likumdošanas risinājums ietver iegūto tiesību principa ievērošanu, ko paredz Direktīvas 93/98 preambulas 27. apsvērums. Proti, šis princips var tikt piemērots tieši darbu izmantošanai, kas veikta labā ticībā, no brīža, kad tie netiek aizsargāti.

37 Tādēļ ir jāuzskata, ka pirmais nosacījums, kas paredzēts Direktīvas 93/98 10. panta 2. punktā, aplūkojot to kopsakarā ar tās 13. panta 1. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā direktīvā paredzētie aizsardzības termiņi nav piemērojami autortiesībām, kuras sākotnēji tika aizsargātas ar valsts tiesisko regulējumu, bet beidzās pirms 1995. gada 1. jūlija un kuras netiek aizsargātas kādas cits dalībvalsts teritorijā.

38 Apstāklis, ka acīmredzami šo tiesību autortiesību beigšanās pirms 1995. gada 1. jūlija nebija saderīga ar Bernes konvencijas 5. panta 2. punktu, atbilstoši kurai autortiesību baudīšana un īstenošana nav pakārtota formalitātēm, neapstrīd šo secinājumu.

39 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka, pirmkārt, Savienības likumdevējs ir izvēlējies attiecināt Direktīvas 93/98 10. panta 2. punktā paredzēto pirmo nosacījumu uz darbiem un objektiem, kuri ir aizsargāti "saskaņā ar attiecīgās valsts noteikumiem par autortiesībām vai blakustiesībām". No tā izriet, ka nav šī noteikuma ne mērķis, ne rezultāts noteikt kārtību, kādā šī aizsardzība varētu tikt attiecināta pirms 1995. gada 1. jūlija, jo šo jautājumu turpina regulēt piemērojamie valstu tiesiskie regulējumi.

40 Otrkārt, no *TRIPS* līguma, kas tika apstiprināts Savienības vārdā, 9. panta 1. punkta nepārprotami izriet, ka tam ir jāatbilst tostarp Bernes konvencijas 5. panta 2. punktam. Tomēr no šā līguma 65. panta 1. punkta izriet, ka tas stājās spēkā 1995. gada 1. janvārī jeb gan pēc datuma, kurā tika pieņemta Direktīva 93/98, proti, 1993. gada 29. oktobrī, gan pēc datuma, kurā šī direktīva stājās spēkā, proti, 1993. gada 19. novembrī. Turklāt ir jānorāda, ka atbilstoši *TRIPS* līguma 65. panta 1. punktam Savienībai nebija pienākuma piemērot šī līguma noteikumus pirms 1996. gada 1. janvāra.

41 Tādēļ pienākums interpretēt Direktīvu 93/98 atbilstoši *TRIPS* līgumam katrā ziņā neparedz to, ka tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, šīs direktīvas 10. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka autortiesībām, kuras ir beigušās pirms 1995. gada 1. jūlija, piemērojot valsts tiesību normu, kas acīmredzami nav atbilstoša Bernes konvencijai, šīs izbeigšanās iemesla dēļ būtu piemērojams šajā direktīvā paredzētais aizsardzības termiņš.

42 Kas attiecas uz šajā noteikumā paredzēto otro nosacījumu, ir jākonstatē, kā to ir norādījusi iesniedzējtiesa, ka krēsli, uz kuriem *Montis* bija autortiesības līdz 1993. gada 18. aprīlim, ir lietišķās mākslas darbi, uz kuriem neattiecas Direktīva 92/100, kura atbilstoši tās 2. panta 3. punktam neskar nomas tiesības un patapinājuma tiesības attiecībā uz šiem krēsliem. Katrā ziņā no tā izriet, ka šī direktīva nevar noteikt šo darbu aizsardzības kritērijus.

43 Tādēļ šķiet, ka neviens no Direktīvas 93/98 10. panta 2. punktā paredzētajiem abiem alternatīvajiem nosacījumiem nav izpildīts.

44 No tā izriet, ka Direktīva 93/98 ir jāaplūko kā tāda, kas neaizliedz tādu atceļošu valsts tiesisko regulējumu, par kādu ir pamatlieta, kas nerada tiesisko stāvokli atjaunojošas sekas, un tādējādi jāuzskata, ka tiesības ir beigušās, lai gan to izbeigšanās pirms 1995. gada 1. jūlija nebija saderīga ar Bernes konvencijas 5. panta 2. punktu.

45 Tomēr ir jānorāda, ka šis secinājums neliedz attiecīgajai dalībvalstij tādā lietā, kāda ir pamatlieta, pildīt savas no Bernes konvencijas 5. panta 2. punkta izrietošās saistības un uzņemties savas atbildības sekas, kas izriet no iespējama šīs konvencijas pārkāpuma.

46 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo un otro jautājumu ir jāatbild šādi:

— Direktīvas 93/98 10. panta 2. punkts, aplūkojot to kopsakarā ar tās 13. panta 1. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā direktīvā paredzētie aizsardzības termiņi nav piemērojami autortiesībām, kas sākotnēji tika aizsargātas ar valsts tiesisko regulējumu, bet kas ir beigušās pirms 1995. gada 1. jūlija.

— Direktīva 93/98 ir jāinterpretē tādējādi, ka tā neaizliedz tādu valsts tiesisko regulējumu, kas sākotnēji kā pamatlietā piešķīra autortiesību aizsardzību attiecībām uz darbu, bet kas pēc tam galīgi izbeidza šādas tiesības pirms 1995. gada 1. jūlija tādēļ, ka netika izpildīta formas prasība.

Par trešo jautājumus

47 Ņemot vērā atbildi, kas sniegta uz pirmo un otro jautājumu, uz trešo jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

48 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Padomes 1993. gada 29. oktobra Direktīvas 93/98/EEK par autortiesību un dažu blakustiesību aizsardzības termiņu saskaņošanu 10. panta 2. punkts, aplūkojot to kopsakarā ar tās 13. panta 1. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā direktīvā paredzētie aizsardzības termiņi nav piemērojami autortiesībām, kas sākotnēji tika aizsargātas ar valsts tiesisko regulējumu, bet kas ir beigušās pirms 1995. gada 1. jūlija.

Direktīva 93/98 ir jāinterpretē tādējādi, ka tā neaizliedz tādu valsts tiesisko regulējumu, kas sākotnēji kā pamatlietā piešķīra autortiesību aizsardzību attiecībā uz darbu, bet kas pēc tam galīgi izbeidza šādas tiesības pirms 1995. gada 1. jūlija tādēļ, ka netika izpildīta formas prasība.

[Paraksti]